

**Міжнародний Рух Червоного Хреста
і Червоного Півмісяця**

**Політика у сфері
психічного здоров'я та
психосоціальних потреб**

Сила гуманності

Рада делегатів Міжнародного Руху
Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
8 грудня 2019 р., Женева

Основоположні принципи:

1. **Забезпечення рівного доступу до послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки з пріоритетом на попередження і своєчасне реагування**
2. **Забезпечення надання комплексної інтегрованої підтримки людям, які мають особливі потреби у сфері психічного здоров'я або психосоціальні потреби**
3. **Сприяння визнанню важливості участі людей з особливими потребами у сфері психічного здоров'я та психосоціальними потребами в діяльності Міжнародного Руху та її ролі в підвищенні стійкості та інклюзивності місцевих громад**
4. **Гарантування безпеки, захисту честі й гідності, дотримання прав людини**
5. **Боротьба зі стигматизацією, соціальною ізоляцією та дискримінацією**
6. **Запровадження та активний розвиток методик надання допомоги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, заснованих стандартах і практиках, які мають міжнародне визнання та відому доказовість**
7. **Захист психічного здоров'я та психосоціального благополуччя співробітників і волонтерів**
8. **Розвиток потенціалу у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки**

Вступ

Політика Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця у сфері психічного здоров'я та психосоціальних потреб поширюється на роботу всіх складових частин Міжнародного Руху. В ній викладено вісім основоположних принципів, на яких базується наша діяльність у сфері психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки всім, хто її потребує, включно з працівниками та волонтерами Червоного Хреста.

На засіданні Ради делегатів Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця у 2017 році було прийнято резолюцію під назвою «Політика у сфері психічного здоров'я та психосоціальних потреб». В цьому документі підкреслювалася важливість активізації колективних зусиль, спрямованих на задоволення особливих потреб у сфері психічного здоров'я та психосоціальних потреб отримувачів допомоги, а також визначалася необхідність розробки окремої «Політики у сфері психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки».

Ця Політика поширюється на діяльність усіх трьох складових частин Міжнародного Руху: Національних товариств, Міжнародної федерації товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (МФТЧХіЧП) та Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ), діяльність яких пов'язана зі сферою психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

В цій Політиці описано напрямки діяльності, що провадяться складовими частинами Міжнародного Руху в межах їхніх повноважень. Метою її створення є розробка механізмів, які дозволять забезпечити ефективність діяльності Міжнародного Руху в сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

Положення цієї Політики ґрунтуються на чинних зобов'язаннях, політиках і резолюціях Міжнародного Руху та узгоджуються з ними. При її розробці було також використано низку відповідних професійних стандартів, керівництв і міжнародних норм¹.

Ця Політика замінює собою Політику МФТЧХіЧП у сфері психологічної підтримки, затверджену у 2003 році. Ця Політика підлягає перегляду Радою делегатів Міжнародного Руху у 2027 році.

Ця Політика включає в себе:

- огляд основних питань, що стосуються психічного здоров'я та психосоціальних потреб;
- опис загального підходу Міжнародного Руху у сфері психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки й відповідні заходи;
- вісім основоположних принципів та додаткові керівництва до кожного з них.

¹ До них належать: Керівництво з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайних ситуацій / Міжвідомчий постійний комітет ООН. – Женева, 2007; Керівництво в сфері психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки / Міжнародний комітет Червоного Хреста. – Женева, 2018; Комплексний план дій у галузі психічного здоров'я на період 2013-2030 років / ВООЗ. – Женева, 2013; Резолюція №29 «Боротьба зі зловживанням наркотиками» / 25-та Міжнародна конференція Червоного Хреста. – Женева, 1986.

Загальна інформація щодо психічного здоров'я та психосоціальних потреб

Психічне здоров'я та психосоціальні потреби – це явища, які розглядаються в контексті широкого спектру станів, починаючи від позитивного психічного здоров'я або легких і тимчасових станів дистресу та закінчуючи хронічними та іншим тяжким порушеннями психічного здоров'я. Реагування на проблеми у сфері психічного здоров'я та задоволення психосоціальних потреб є критично важливими як для повсякденного життя людей та їх функціонування в суспільстві, так і для забезпечення можливості надання їм захисту й підтримки, а також для дотримання прав людини. Це ключ до досягнення загального покриття потреб загального здоров'я та Цілей Сталого Розвитку ООН. Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка населення – це глобальне суспільне благо, здатне сприяти оздоровленню суспільств у всіх країнах, незалежно від їх соціально-економічного стану.

Проблеми у сфері психічного здоров'я та психосоціальні потреби не завжди помітні, проте вони цілком реальні, вимагають невідкладної допомоги та в деяких випадках загрожують життю. Вони є однією з основних причин погіршення фізичного здоров'я та виникнення інвалідності в усьому світі. При цьому, близько двох третин людей, що страждають на психічні порушення чи мають особливі психосоціальні потреби, ніколи не звертаються по допомогу як через брак доступу до кваліфікованого догляду і лікування, так і через стигматизацію цього питання. У 2019 році експерти ВООЗ дійшли висновку, що більш ніж 80% людей, які страждають на психічні розлади, не мають змоги звернутися по якісну та доступну допомогу до спеціаліста. В той же час самогубства, які є другою за розповсюдженістю причиною смерті серед молоді, щороку забирають життя близько 800 000 осіб.

Збройні конфлікти, стихійні лиха та інші надзвичайні ситуації мають значний і довготривалий вплив на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя. Різке зростання кількості випадків психічних розладів завжди спричинене надзвичайними ситуаціями, особливо під час військових конфліктів. Загострення психосоціальних проблем також відбувається тоді, коли люди не можуть бачитися з близькими або втрачають їх, або живуть у складних умовах, переживають насильство й не можуть звернутися по допомогу. Надзвичайні ситуації впливають на громади та сім'ї або руйнують їх, позбавляючи постраждалих стратегій адаптації та соціальних зв'язків, які за звичайних умов підтримують людей. Вони тягнуть за собою довготривалі та далекосяжні гуманітарні, соціальні й економічні наслідки, помітні як на рівні місцевих громад, так і на рівні цілого суспільства.

Більшість людей здатні впоратися зі станом дистресу за умови доступу до базових соціальних послуг, підтримки сім'ї, друзів і громади, а також можливості застосування особистих стратегій виходу з кризових ситуацій. Вчасне та адекватне надання допомоги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки дозволяє уникнути перетворення стану дистресу на більш серйозні психічні проблеми. Особливо це стосується дітей: відсутність вчасної допомоги в кризових ситуаціях становить для них дуже високий ризик. Крім того, різноманітні ситуації можуть призводити до погіршення стану людей, що вже страждають на важкі та/або хронічні психічні розлади. В таких випадках вони теж потребують додаткової допомоги та підтримки. При цьому місцеві громади, служби з охорони психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки можуть бути дуже обмежені в можливостях або відсутні взагалі. І навіть якщо такі служби існують і функціонують, ті хто потребують їхньої допомоги можуть не мати до них адекватного доступу через побоювання щодо особистої безпеки, фінансові труднощі, соціальну стигматизацію, незручне розташування таких служб або й просто через незнання про їх існування.

Підхід Міжнародного Руху до питань психічного здоров'я

Вирішення проблем у сфері психічного здоров'я та задоволення психосоціальних потреб – це важлива частина загальних цілей Міжнародного Руху. Вони полягають у попередженні та зменшенні страждань, захисті життя, здоров'я та гідності. Також, вони полягають у сприянні особистому й суспільному добробуту людей, сімей та місцевих громад, в тому числі і працівників та волонтерів Червоного Хреста. Рух веде гуманітарну дипломатичну діяльність, спрямовану на забезпечення надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки

в різних країнах, а також бере участь у розробці міжнародних стандартів і практик надання допомоги вразливим категоріям людей у складних обставинах.

При цьому основна роль в організації розвитку у сфері турботи про психічне здоров'я на територіях окремих країн належить відповідним органам влади цих країн. Складові частини Міжнародного Руху мають важливу доповнюючу та супровідну роль, включно з допоміжною роллю Національних товариств.

Основні терміни та їх визначення

Наведені нижче терміни визначені з урахуванням їхнього вживання в контексті цієї Політики та діяльності Руху загалом.

Що таке «психічне здоров'я та психосоціальна підтримка»?

Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка – це будь-яка допомога, що надається на місцевому або іншому рівні та має на меті захист психосоціального благополуччя та/або лікування психічних розладів.

Що таке «психічне здоров'я»?

ВООЗ визначає психічне здоров'я як стан благополуччя, в якому людина може реалізувати власний потенціал, долати звичайні життєві стреси, продуктивно і плідно працювати та мати змогу робити внесок у життя своєї громади.

Що означає «психосоціальний»?

«Психосоціальний» – це термін, що використовується на позначення явищ і процесів, які стосуються взаємозв'язку між окремою особистістю (тобто внутрішніми емоційними та мисленнєвими процесами, почуттями та реакціями людини) і її оточенням, міжособистісними відносинами, громадою та/або культурою (тобто її соціальним контекстом).

Що таке «психосоціальна підтримка»?

Психосоціальна підтримка – це дії, спрямовані на задоволення соціальних та психологічних потреб окремих осіб, сімей та громад.

² За матеріалами Керівництва МПК з питань психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації (Міжвідомчий постійний комітет ООН, 2007, ст. 1).

Механізм дій з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки

Кожна складова частина Міжнародного Руху провадить діяльність із надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальних потреб відповідно до власної ролі та повноважень. Наведена нижче піраміда демонструє загальну схему роботи служб, відповідальних за охорону психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки окремим особам, сім'ям і громадам в усіх контекстах. Основа якісного надання таких послуг – створення багаторівневої системи взаємодоповнюючої

підтримки, яка забезпечувала б задоволення потреб різних груп людей. Такий багаторівневий підхід не передбачає надання складовими частинами Міжнародного Руху відповідних послуг на кожному з рівнів. При цьому Червоний Хрест має просувати надання повного спектру послуг, наведених у цій моделі (від базової психосоціальної підтримки до спеціалізованої психіатричної допомоги), проводити відповідні обговорення та здійснювати оцінку якості надання послуг.

Спеціалізована психіатрична допомога (верхній рівень піраміди) включає в себе спеціалізований клінічний догляд і лікування, що надаються особам, які страждають на хронічні психічні розлади, а також людям, які через сильний стан дистресу, пережитий за дуже несприятливих обставин, і які мають труднощі в повсякденному функціонуванні. Прикладами спеціалізованої психіатричної допомоги є лікування жертв тортур або застосування альтернативних підходів до фармакотерапії психічних розладів. Такі послуги надаються державними закладами психічного здоров'я та соціальними службами, а також закладами пенітенціарної системи.

Психологічна підтримка (третій знизу рівень піраміди) включає в себе профілактичні та терапевтичні послуги, що надаються окремим особам чи сім'ям, які зіткнулися зі значно складним станом психологічного дистресу, а також особам, у яких є ризик виникнення психічних розладів. Прикладами психологічної підтримки є базові психологічні втручання, такі як послуги консультування та психотерапії, що зазвичай надаються в закладах психічного здоров'я та супроводжуються інформаційно-роз'яснювальною роботою серед населення. Крім того, такі послуги можуть надаватися в закладах, створених громадою, якщо такий варіант є культурно прийнятним.

Цільова психосоціальна підтримка (другий знизу рівень піраміди) включає в себе діяльність, спрямовану на підтримку у сфері психічного здоров'я та забезпечення психосоціального благополуччя, а також відповідні профілактичні заходи, сфокусовані на суспільних групах, сім'ях та на окремих особах, які знаходяться у зоні підвищеного ризику. Прикладами можуть слугувати взаємна підтримка та групова діяльність. Психосоціальну підтримку для груп ризику можуть надавати працівники та волонтери Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, що пройшли спеціальну підготовку та супервізію, а також члени громади, що мають відповідну підготовку.

Базова психосоціальна підтримка (найнижчий рівень піраміди) включає в себе діяльність, спрямовану на підтримку у сфері психічного здоров'я та забезпечення психосоціального благополуччя, розвиток стійкості місцевих громад перед потрясіннями, соціальної взаємодії всередині громад і їх згуртованості. Види такої діяльності зазвичай визначаються та окреслюються державною політикою у сферах психічного здоров'я, соціального захисту й освіти. В ідеальному варіанті, послуги базової психосоціальної підтримки мають бути доступні для 100% населення, що потребує допомоги. Прикладами можуть слугувати надання послуг першої психологічної допомоги (ППД) та проведення оздоровчих заходів. Базову психосоціальну підтримку можуть надавати члени громади, працівники та волонтери Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, що пройшли відповідну підготовку.

Основоположні принципи та керівництва

Визначено вісім основоположних принципів якими керується діяльність Міжнародного Руху в сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

Кожна складова частина Міжнародного Руху (Національні товариства, МФТЧХіЧП та МКЧХ) має власні завдання у сфері психічного здоров'я та психосоціальних потреб. Завдання складових частин визначаються:

- їхніми повноваженнями та роллю в межах Міжнародного Руху
- потребами та викликами, що зумовлені умовами, в яких вони ведуть роботу
- їхніми ресурсами, можливостями та компетенціями

1. Забезпечення рівного доступу до послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки з пріоритетом на попередження та вчасне реагування

Робота Міжнародного Руху у сфері психічного здоров'я та психосоціальних потреб має завжди базуватися на Фундаментальних принципах та відповідати їх вимогам.

Тому ми будемо:

- Дбати про те, щоб діяльність Міжнародного Руху у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки та будь-які рішення, які приймаються в межах цієї діяльності, завжди ґрунтувалися в першу чергу на оцінці потреб різних людей, їх вразливості до конкретних типів проблем, факторів ризику та чинників, що ускладнюють надання необхідної допомоги. Крім того, ця діяльність і ці рішення мають враховувати соціальний та культурний контекст кожної окремої ситуації та відображати принципи гуманності й неупередженості, зокрема принцип недискримінації.
- Забезпечувати своєчасний доступ до послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки всім, хто їх потребує. Зокрема людям, що постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій. Ми будемо дбати про захист окремих осіб, сімей та громад від подальшого впливу дистресу та труднощів, пов'язаних з функціонуванням та адаптацією.
- Визнавати й підкреслювати важливість раннього діагностування та попередження розвитку психічних розладів і особливих психосоціальних потреб у дітей. Необхідно розробляти й поширювати принципи та підходи до попередження і лікування розладів психіки у дітей, починаючи з етапу ембріонального розвитку й аж до пізнього підліткового віку.
- Надаючи допомогу та приймаючи відповідні рішення, зважати на такі фактори, як вік, гендер, етнічна приналежність, сексуальна орієнтація, релігійні переконання, соціально-економічний стан, стан здоров'я, правовий статус і приналежність до меншин, а також на особистий життєвий досвід отримувачів допомоги, зокрема на пережите насильство (включаючи сексуальне або гендерно зумовлене), позбавлення волі, розлуку з рідними і т.д. Поєднання низки подібних особистих факторів здатне призводити до підвищення ризику розвитку психічних розладів та безпосередньо впливати на якість життя. Необхідно дбати про те, щоб ці фактори враховувалися при розробці програм надання допомоги.
- Визнавати зв'язок між вживанням алкоголю та/або наркотиків і станом психічного здоров'я та психологічного благополуччя, і враховувати потенційну необхідність вирішення проблеми вживання алкоголю/наркотиків у контексті охорони психічного здоров'я та психосоціальних потреб.
- Розробляти шляхи надання доступу до необхідної допомоги всім, хто страждає на психічні розлади чи має особливі психосоціальні потреби, а також доносити відповідну інформацію до громадськості.
- Сприяти визнанню важливості психічного здоров'я нарівні з фізичним здоров'ям.

2. Забезпечення надання комплексної інтегрованої підтримки людям, які мають потреби у сфері психічного здоров'я та психосоціальні потреби

Проблеми, які стосуються психічного здоров'я та психосоціальних потреб, дуже різноманітні та залежать від цілої низки сторонніх факторів. У зв'язку з цим у діяльності з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки рекомендовано дотримуватися цілісного та багаторівневого підходу. До рівнів, на яких проводиться така діяльність, належать: базова психосоціальна підтримка, цільова психосоціальна, психологічна підтримка та спеціалізована психіатрична допомога.

Тому ми будемо:

- Дбати про те, щоб люди, яким потрібні різні види послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, отримували необхідну та адекватну допомогу. Зі свого боку ми маємо надавати їм необхідну інформацію та в разі потреби спрямовувати їх до служб, які надають відповідні послуги.
- Доносити до органів державної влади та інших відповідних служб і організацій інформацію про необхідність ефективного забезпечення доступу до наявних послуг для всіх, хто має проблеми у сфері психічного здоров'я чи психосоціальні потреби. Необхідно активно просувати ідею необхідності надання людям, які не говорять місцевою мовою, послуг кваліфікованих перекладачів для ефективної взаємодії зі спеціалістами у сфері психічного здоров'я.
- Оцінювати потреби в різних типах послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (від базової психосоціальної підтримки до спеціалізованої психіатричної допомоги) та мапувати служби, які надають відповідні послуги, включно зі службами, що діють у межах Міжнародного Руху. Оцінюючи потреби, необхідно брати до уваги як особливості діяльності з надання послуг у сфері психічного здоров'я, так і наявні ресурси та визначені пріоритети.
- Інтегрувати роботу з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки до всіх існуючих програм та видів діяльності Міжнародного Руху. Зокрема йдеться про інтеграцію такої роботи до діяльності з захисту, охорони фізичного здоров'я, боротьби з голодом, надання притулку, доступу до питної води і санітарії, джерел доходу, інформаційно-роз'яснювальної діяльності й підтримки членів роз'єднаних сімей та родичів зниклих безвісти осіб (у межах повноважень і функцій відповідних складових частин Руху).

3. Сприяння визнанню важливості участі людей з особливими потребами у сфері психічного здоров'я та психосоціальними потребами в діяльності Міжнародного Руху та її ролі в підвищенні стійкості та інклюзивності місцевих громад

Участь людей, що страждають на психічні розлади чи мають особливі психосоціальні потреби, у діяльності з надання допомоги забезпечує ширше і відповідальніше залучення членів громади, знижує ризик завдання шкоди отримувачам допомоги, а також забезпечує відповідність цієї допомоги соціальному та культурному контексту.

Тому ми будемо:

- Забезпечувати повне, рівноцінне та суттєве залучення осіб, які мають особливі потреби у сфері психічного здоров'я та психосоціальні потреби, а також членів їхніх сімей / опікунів та інших членів громади в процеси прийняття рішень. Таке залучення має бути повним, рівноправним і конструктивним. Необхідно поважати побажання людей стосовно власного психічного здоров'я та психосоціального благополуччя і в першу чергу зосереджуватися на допомозі тим, хто страждає через дискримінацію, соціальну ізоляцію та насильство.
- Дбати про те, щоб у будь-якій діяльності з надання послуг у сфері психічного здоров'я чи психосоціальної підтримки, враховувався культурний, мовний, релігійний контекст, а також звички, погляди і загальна поведінка людей, сімей і громад, які потребують допомоги. Наші працівники та волонтери повинні мати необхідні для цього знання та навички.
- Давати можливість вільно висловлюватися й розповідати про свій досвід людям, які мають проблеми з психічним здоров'ям чи психосоціальні потреби, а також їхнім сім'ям/опікунам. Дуже важливо чути таких людей і зважати на їхні погляди; це стосується і тих, хто страждає на хронічні або тяжкі психічні розлади. Інформацію від людей, які мають власний досвід боротьби з психічними розладами, необхідно враховувати під час розроблення методик надання допомоги.

4. Гарантування безпеки, захисту честі й гідності, дотримання прав людини

Відсутність гарантій безпеки, захисту честі й гідності та дотримання прав людини може призводити до погіршення психічного здоров'я і загострення психосоціальних проблем та збільшувати вразливість отримувачів допомоги. Діяльність, спрямована на їхній захист, може допомогти обмежити ризики та гарантувати відсутність шкоди для отримувачів допомоги.

Тому ми будемо:

- Сприяти запровадженню та використанню міжнародних та національних правових механізмів, які допоможуть запобігти поширенню психічних розладів і надавати відповідну допомогу особам, що на них страждають. Такі механізми можуть розроблятися на різних рівнях, зокрема на рівні міжнародного гуманітарного права, міжнародного права у сфері прав людини та міжнародного законодавства щодо біженців. Дуже важливо, щоб конкретні ризики та загрози, з якими стикаються люди з тяжкими та/або хронічними психічними розладами та психосоціальними потребами, виявлялися та усувалися.
- Вживати заходів для зниження ризиків і шкоди для здоров'я, спричинених психічними розладами та дистресом, шляхом усунення загроз і вразливості до таких загроз, відповідно до функцій і повноважень різних складових частин Міжнародного Руху.

5. Боротьба зі стигматизацією, соціальною ізоляцією та дискримінацією

Люди, що страждають на психічні розлади чи мають психосоціальні потреби, часто стикаються з дискримінацією та стигматизацією. Це може тягти за собою значні негативні наслідки для безпеки, здоров'я, честі та гідності таких людей. Зокрема, призводити до їхньої соціальної ізоляції та позбавлення їх доступу до необхідної допомоги і захисту. Боротьба зі стигматизацією та маргіналізацією дозволяє запобігти завданню подальшої шкоди, а також сприяє інклюзивності, недискримінації та захисту честі й гідності отримувачів допомоги.

Тому ми будемо:

- Зосереджуватися на позитивних аспектах психічного здоров'я та психосоціального благополуччя окремих осіб, сімей та громад. Вести діяльність, орієнтовану на сприяння психічному здоров'ю та попередження психічних розладів, замість того щоб підходити у своїй роботі до цього виключно з позиції дефіциту та захворювання.
- Використовувати в роботі наявні механізми підтримки, яким довіряють і до яких мають реальний доступ отримувачі допомоги (окремі особи, сім'ї та громади).
- Інтегрувати діяльність з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки до інших відповідних сфер діяльності Міжнародного Руху для подолання стигматизації осіб, що звертаються по послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.
- Вчасно надавати цільовим групам отримувачів допомоги точну та актуальну інформацію щодо психічного здоров'я та психосоціального благополуччя. Обирати відповідні засоби надання цієї інформації (включно з соціальними мережами), виходячи з наявного контексту і особливостей цільової групи. Спосіб подачі інформації має заохочувати позитивне ставлення до людей, що страждають на психічні розлади та мають психосоціальні потреби, і не створювати ризик посилення соціальної ізоляції та стигматизації.

6. Запровадження та активний розвиток методик надання допомоги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, заснованих стандартах і практиках, які мають міжнародне визнання та відому доказовість

Оскільки психічне здоров'я та психосоціальна підтримка часто пов'язані з делікатними питаннями, то дії спрямовані на благо можуть бути причиною нанесення шкоди, при недостатній інформованості. Застосовуючи та сприяючи методикам, заснованим на доказовій базі у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, а також забезпечуючи проведення регулярних навчань і супервізії співробітників і волонтерів, задіяних у діяльності у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, ми знижуємо ризики нанесення шкоди та гарантуємо гідність та якість послуг, які ми надаємо.

Тому ми будемо:

- Забезпечувати, щоб всі, хто в будь-який спосіб задіяний у діяльності у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, дотримувались стандартів догляду, вимог кодексу поведінки, а також етичних і професійних керівництв. Завдяки цьому співробітники і волонтери Міжнародного Руху чіткіше усвідомлюватимуть межі власних знань і навичок та розумітимуть, коли потрібно звертатися по сторонню допомогу.
- Забезпечувати регулярне проведення навчань та супервізію всіх працівників і волонтерів. Це дозволить виключити можливість заподіяння шкоди отримувачам допомоги під час діяльності з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Правильно розроблене і проведене навчання має гарантувати наявність у співробітників і волонтерів усіх знань і навичок, необхідних для їхньої роботи.
- Запроваджувати методики надання допомоги, які ґрунтуються на міжнародно визнаних стандартах та практиках у сфері психічного здоров'я і психосоціальної підтримки та мають доказову ефективність. Ми будемо регулярно проводити моніторинг й оцінку програми надання допомоги, щоб забезпечити високу якість допомоги.
- У разі можливості, сприяти збору інформації, проведенню досліджень і впровадженню інновацій у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки відповідно до вимог етичних керівництв.

7. Захист психічного здоров'я та психосоціального благополуччя співробітників і волонтерів

Робота з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки часто ведеться у складних обставинах, здатних викликати стрес і психологічний дискомфорт у співробітників і волонтерів. Це може впливати на їхнє власне психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя. Ми піклуємося про здоров'я співробітників і волонтерів Червоного Хреста не лише заради їхньої власної безпеки та добробуту, але й задля того, щоб гарантувати якість послуг, які ми надаємо.

Тому ми будемо:

- Дбати про те, щоб співробітники і волонтери мали знання й навички, необхідні для подолання стресу, могли подбати про себе і в разі потреби звернутися по допомогу.
- Заохочувати керівників на всіх рівнях структури Міжнародного Руху вживати заходів для зменшення рівня стресу, з яким стикаються працівники і волонтери.
- Дбати про те, щоб співробітники і волонтери мали знання й навички, необхідні для ефективного надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Ми інтегруємо релевантні аспекти діяльності у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки у основу навчання.
- Забезпечувати постійний захист співробітників, волонтерів і закладів з надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, зокрема під час збройних конфліктів, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій.
- Забезпечувати доступ до спеціалізованої додаткових послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки для окремих людей і груп населення, що стикаються зі стресогенними ситуаціями через особливості своєї роботи.

8. Нарощування можливостей надання послуг у сфері психічне здоров'я та психосоціальної підтримки

Найцінніший ресурс, на який спирається будь-яка діяльність із надання підтримки у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, – це люди, що надають відповідні послуги. Від їхніх умінь, компетенцій та мотивації безпосередньо залежить якість цих послуг. Міжнародний Рух сприятиме розвитку і створенню сталих систем надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки шляхом нарощування власних можливостей у цій сфері та за допомогою співпраці з державними органами та іншими зацікавленими сторонами.

Тому ми будемо:

- Забезпечувати постійне навчання, менторство та супервізію співробітників і волонтерів, задіяних у роботі у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Та забезпечувати їх підтримку та супервізію з боку професіоналів у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.
- Забезпечувати адвокацію створення та розширення можливостей подальшого навчання та професійного розвитку для співробітників і волонтерів, задіяних у роботі у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, в обставинах, коли доступ до відповідних послуг є обмеженим або взагалі відсутній (наприклад, у бідних регіонах).

До складу **Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця** входять Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ), Міжнародна Федерація Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (МФТЧХіЧП), а також 192 Національних Товариства.

Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ) – це неупереджена, нейтральна та незалежна організація, виключно гуманітарна місія якої полягає в захисті життя й гідності та наданні допомоги жертвам збройних конфліктів та інших проявів насильства. Крім того, зусилля МКЧХ спрямовані на зменшення страждань у світі шляхом вдосконалення норм гуманітарного права та поширення універсальних принципів гуманності. Заснований в 1863 році, комітет стояв біля витоків Женевських конвенцій та Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Наразі його основна функція полягає в координації міжнародної діяльності Руху, спрямованої на допомогу жертвам збройних конфліктів та інших проявів насильства.

Міжнародна Федерація Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (МФТЧХіЧП) – це найбільша у світі мережа волонтерських гуманітарних організацій. Вона налічує 192 Національні Товариства, члени яких щороку надають допомогу 150 мільйонам людей. Діяльність МФТЧХіЧП ведеться до, під час і після катастроф і надзвичайних ситуацій; вона спрямована на допомогу вразливим категоріям людей і покращення їхнього життя. Допомога надається всім, хто її потребує, незалежно від національності, раси, гендеру, релігійних переконань, класової приналежності чи політичних поглядів. Мета МФТЧХіЧП – «рятувати життя і змінювати ставлення».

Національні Товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця працюють від імені Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та поширюють його цінності у більш ніж 192 країнах світу. Діяльність Національних Товариств в окремих країнах доповнює роботу державних органів у гуманітарній сфері та передбачає надання низки послуг, які включають у себе допомогу жертвам стихійних лих, програми охорони здоров'я та соціального захисту. Під час воєнних конфліктів Національні Товариства зосереджуються на допомозі постраждалому мирному населенню та в разі потреби надають необхідні медичні послуги учасникам бойових дій.

Діяльність Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця ґрунтується на семи Фундаментальних принципах: гуманність, неупередженість, нейтральність, незалежність, добровільність, єдність, універсальність.

Головна мета будь-якої діяльності Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця – нікого не дискримінуючи, допомагати всім, хто зазнає страждань, і цим сприяти встановленню миру в усьому світі.